

מראי מקומות מפעל עמוד וחזרה

מראי מקומות - פסחים

עז:

משא"כ לענין ריצוי הציץ על הדם, מותר לכתחילה לזרוק הדם שנטמא, כאילו הוא דם טהור. אולם יש לעיין לענין העולים, האם נאמר שאם נטמאו העולים יכולים להקטירם כאילו הם טהורים, או שמא הרי זה כמו אכילות, שהם רק טהורים לענין שיכולים לזרוק הדם, אבל הם עצמם אינם עולים.

והביא מהמקדש דוד (סי' כ"ו אות ג) שהסתפק בזה, וכתב לדקדק מדברי רש"י (לעיל טז: ד"ה לא טומאת קמצים) שכתב שאין ההיתר אלא לענין זריקה, אך מדברי התוס' (לעיל נט: ד"ה עשאום) דקדק שיכול גם להקטיר האימורים עצמם. וכתב הדבר שמואל שכן מפורש במאירי לענין העולים, שהציץ מרצה על העולים שאם נטמאו מקטירם והציץ מרצה.

ה. עומר ושתי הלחם דליכא עולין פירש רש"י, כיון שרבי יהושע מצריך תרתי, צריך שגם הקומץ וגם השיריים קיימים, וכאן אין שיריים, ובשתי הלחם שכולה אכילות, אין אפילו אחד. ובשלמא לר"א שהציץ מרצה על אכילות, הכל כמי שלא נטמא הוא. וכתב המהרש"א שמה שכתב שלר"א שהציץ מרצה וכו', כך הוא לפי האמת, אבל לא היה צריך לזה, שהרי ר"א סובר שיש בשר אע"פ שאין דם.

א. אי הכי אימא כוליה להכי הוא דאתא הקשה המהרש"א, מנין לגמרא שרבי יהושע מצריך שני פסוקים לעולה ולשלמים, שמא אינו מצריך אלא פסוק אחד כמו ר"א שאינו מצריך שני פסוקים לעולה ולשלמים, והפסוק של 'ודם זבחך ישפך' מעמיד לדרשה זו, שאין הבשר מותר באכילה עד שיזרוק הדם, וסבר כר"א בזה שדבר שבא בקל וחומר טרח וכתב לה קרא, והניח בקושיא.

ב. ההוא מיבעי לי שאין הבשר מותר באכילה עד שיזרוק הדם הקשה השפת אמת (בתוד"ה שאין), מדוע צריך פסוק לזה, והלא מי התיר את איסור המעילה שהיה עליהם עד עתה, שאינו ניתר עד הזריקה, וא"כ ודאי אסור באכילה. ותירץ, שהיה מקום לומר שכל העומד לזרוק כזרוק דמי, וכיון שנתקבל הדם ועומד לזריקה, ממילא פקע המעילה ומותר באכילה, קמ"ל קרא שעדיין הוא אסור.

ג. אלא קסבר רבי יהושע הציץ מרצה על העולין בדבר שמואל (מהד"ת) נסתפק במה שאמרו שאין הציץ מרצה על אכילות, שלכאורה פשוט שאין הציץ מרצה להתיר לאכול בשר טמא, אלא שאם היה הציץ מרצה על האכילות, היינו שרואין כאילו האכילות הם טהורות, ויכול לזרוק הדם.